

ဒီယလေ၏ကျမ်း — တစ်ရာ့ရှစ်စောင်မကြောက်

ဗျာဒိတ်ကျမ်း၌ပါရှိသော တံပိုးခုနစ်လုံး၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကတော်ဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ထုတ်ခြင်း—ပညာစုံကျယ်ပန့်သော ခွဲခြားစိတ်ဖြာမှု

Jeff Pippenger
2024-02-29

ဝီလျံ မီလာအား ဗျာဒိတ်ကျမ်းရှိ အသင်းတော်ခုနစ်ပါး၊ တံဆိပ်ခုနစ်လုံးနှင့် တံပိုးခုနစ်လက်တို့အပေါ်၌ ကြီးမားသော အလင်းကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။ သူသည် ထိုပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကတော်များကို အယူဝါဒမဲ့ဘာသာရေးအင်အား၏ နောက်ကို ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ် လိုက်လာသော ပျက်စီးစေသည့် အာဏာနှစ်ရပ်၏ မူဘောင်အတွင်း၌ နှောင့်နှေးထားခဲ့သည်။ ထိုသင့်ကတော်များ၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကတော်တိုင်းကို သူမမြင်ခဲ့သော်လည်း၊ သူမမြင်တူခဲ့သမျှက တမန်တော်များ၏ခေတ်မှ ကမ္ဘာအဆုံးတိုင်အောင် ဘုရားသခင်၏ အသင်းတော်၏ အတွင်းပိုင်းသမိုင်းနှင့် အပြင်ပိုင်းသမိုင်းတို့ကို နားလည်ရန် အခြေခံဆိုင်ရာ သိမြင်မှုကို တည်ထောင်ပေးခဲ့သည်။ အတွင်းပိုင်းသမိုင်းကို အသင်းတော်များက ကိုယ်စားပြုခြင်း၊ အသင်းတော်များ၏ အပြင်ပိုင်းသမိုင်းကိုမူ တံဆိပ်များက ကိုယ်စားပြုခဲ့သည်။ တံပိုးများသည် ရောမအပေါ် ဘုရားသခင်၏ တရားစီရင်ခံခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသော သင့်ကတော်များဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုအရာသည် ကမ္ဘာအဆုံး၌ ရောမအပေါ် ဘုရားသခင်၏ တရားစီရင်ခံခြင်းကို ပုံသဏ္ဍာန်ပြုထားကြောင်းကို သူမမြင်ခဲ့သည်။ သို့သော် ကမ္ဘာအဆုံး၌ရှိသော ရောမသည် သုံးဖက်ပေါင်းစည်းမှုတစ်ရပ်ဖြစ် ဖွဲ့စည်းထားကြောင်းကိုမူ သူမမြင်ခဲ့ပေ။

Uriah Smith ရေးသားသော *Daniel and Revelation* ဟူသည့်စာအုပ်တွင် မှားယွင်းသော အယူအဆအချို့ ပါဝင်နေသော်လည်း၊ Sister White က ၎င်းကို "God's helping hand" ဟု သတ်မှတ်ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုပြင် *The Great Controversy*, *Patriarchs and Prophets*, နှင့် *The Desire of Ages* တို့နှင့်အတူ ၎င်းကို ဖြန့်ချိသင့်ကြောင်းလည်း သူမက ဖော်ထုတ်ညွှန်ပြခဲ့သည်။ သူမ၏ ထက်သန်သော ထောက်ခံအတည်ပြုချက်သည် ထိုစာအုပ်ကို သူမ၏ စာအုပ်များနှင့် တန်းတူသော ဗျာဒိတ်တော်မှ လုံ့ဆော်ခံရသည့် အဆင့်တွင် ရှိသည်ဟု ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ ထိုစာအုပ်၌ "မြင့်မြတ်သော သွန်သင်ချက်" ပါဝင်နေပေပြီ "အဖိုးတန်သော ဝိညာဉ်များစွာကို သမုမာတရား၏ အသိပညာသို့ ရောက်စေခြင်း" အတွက် တာဝန်ယူခဲ့ကြောင်းကိုသာ ဆိုလိုသည်။

ဤစာအုပ်သည် မီလာရိုက်တို့၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကတော်ဆိုင်ရာ ယွေဇာလ်ကို အသုံးပြုထားပြီး 1844 ခုနှစ် အောက်တိုဘာ 22 ရက်မတိုင်မီ မမြင်ရသေးသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကတော်ဆိုင်ရာ အယူအဆများနှင့် တွဲဖက်ထားသည်။ ဝမ်းနည်းခြင်းသုံးပါး၏ သုံးဆိုင်အသုံးချမှုကို ကျွန်ုပ်တို့ တင်ပြသွားစဉ်၊ ဤစာအုပ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်များကို ကိုးကားရည်ညွှန်းမည်ဖြစ်သည်။

မီလာက "ခရာခုနစ်လုံးသည် မကြီးပြေသော သို့မဟုတ် ရောမနိုင်ငံတော်ပေါ်သို့ စလွှတ်တော်မူသော ထူးခြား၍ ပြင်းထန်လေးလံသည့် တရားစီရင်ခံခြင်း ခုနစ်ရပ်၏ သမိုင်းဖြစ်သည်" ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ ပထမခရာလေးလုံးသည် အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်သည့် ရောမအပေါ် ကျရောက်စေခဲ့သော တရားစီရင်ခံခြင်းများကို ကိုယ်စားပြုလည်း၊ ပဉ္စမနှင့် ဆဋ္ဌမခရာတို့မှာ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး၏ ရောမအပေါ် ကျရောက်စေခဲ့သော ဘုရားသခင်၏ တရားစီရင်ခံခြင်းများဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မီလာသည် သတုတမခရာသည် ခေတ်သစ်ရောမအပေါ် ဘုရားသခင်၏ တရားစီရင်ခံခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်ကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းမဟုတ်။ ဗျာဒိတ်ကျမ်းရှိ တံဆိပ်ခုနစ်ခုနှင့် ခရာခုနစ်လုံးအကြောင်းကို ပြောဆိုရာတွင် ယူရိယာ စမစ်က ဤသို့ ရေးသားခဲ့သည်။

“စာအုပ်ကို ယူတော်မူပြီးနောက် သိုးသငယ်သည် တံဆိပ်တို့ကို ချက်ချင်းဖွင့်တော်မူ၏၊ ထိုနောက် တမန်တော်၏ အာရုံကို တံဆိပ်တစ်ခုချင်းစီအောက်တွင် ဖြေပျက်သည် မြင်ကွင်းများသို့ ဦးတည်စေ၏။ ခုနစ် ဟူသော အရေအတွက်သည် ကျမ်းစာတော်၌ ပညာစုံခြင်းနှင့် စုံလင်ခြင်းကို ဖော်ညွှန်းကခြင်းကို ယခင်ကတည်းက သတိပျဉ်းပေးဖွဲ့ဖွဲ့သည်။ ထိုကခြင်း ခုနစ်တံဆိပ်တို့သည် အဖေအဖျက်အမျိုးအစားတစ်ရပ်လုံး၏ အပညွှတ်အစုကို လွှမ်းမိုးထားပြီး ဖြစ်နိုင်သလောက် ကွန်စတန်တင်၏ အချိန်ထိတိုင်အောင် ဆန့်ကျင်ရောက်ရှိကာ၊ ထိုအချိန်မှ နောက်ပိုင်းသို့ ခုနစ်တံပိုးတို့က အခြားအစဉ်တစ်ခုအဖို့ ဆက်လက်ဖော်ပြသည်ဟု ဆိုခြင်းသည် မှန်ကန်၍ မရနိုင်။ တံပိုးတို့သည် တံဆိပ်တို့၏ အဖေအဖျက်များနှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဖြေပျက်သော်လည်း သဘာဝသဘာဝအရ လုံးဝကွဲပြားသော အဖေအဖျက်အစဉ်တစ်ရပ်ကို ဖော်ညွှန်းသည်။ တံပိုးသည် စစ်ပွဲ၏ သင့်ကတော်ဖြစ်သည်၊ ထိုကခြင်း တံပိုးတို့သည် ဧဝံဂေလီခေတ်အတွင်း တိုင်းနိုင်ငံများအကွား ဖြစ်ပေါ်မည့် ကိစ္စများသော နိုင်ငံရေးလုပ်ရားများကို ဖော်ပြသည်။ တံဆိပ်တို့သည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သဘာဝသဘာဝရှိသော အဖေအဖျက်များကို ဖော်ပြပြီး ခရစ်ယာန်ခေတ်၏ အစကတည်းက ခရစ်တော် ပြန်လွှာတော်မူချိန်အထိ အသင်းတော်၏ သမိုင်းကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသည်။” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 431.

တံပိုးသည် စစ်မက်နှင့် နိုင်ငံရေးအံ့ကျွမ်း၏ သင့်ကတော်ဖြစ်သည်။ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်းကဏ္ဍ ၈ ၏ အခန်းငယ် ၂ ကို ရည်ညွှန်း၍ Smith က ဤသို့ ဖော်ပြသည်။

“အခန်းငယ် ၂။ ဘုရားသခင်၏ရှုထောင့်၌ ရပ်နသေသော ကောင်းကင်တမန် ခုနစ်ပါးကို ငါမမြင်၏။ ထိုသူတို့အား တံပိုး ခုနစ်လုံးကို ပေးအပ်ခဲ့၏။”

“ဤအခန်းငယ်သည် အသစ်တစ်ခုဖြစ်၍ ထူးခြားကွဲပြားသော အဖေအဖျက်အစဉ်တစ်ရပ်ကို မိတ်ဆက်ပေးသည်။ တံဆိပ်များ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် သတင်းကောင်းခေတ်ကာလဟု ခေါ်ဆိုသော အချိန်ကာလအတွင်းရှိ အသင်းတော်၏ သမိုင်းကို တွေ့မြင်ခဲ့ဖူးဖွဲ့ဖွဲ့သည်။ ယခု မိတ်ဆက်ပေးလျက်ရှိသော တံပိုးခုနစ်လုံး၌ ထိုတူညီသော အချိန်ကာလအတွင်း ဖြေပျက်လာမည့် အဓိက နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးဆိုင်ရာ အဖေအဖျက်များကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 476.

တံဆိပ်ခုနစ်လုံးမမြောက်ကို ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၈ ၏ ပထမမြောက်ပိုဒ်အတွင်း ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ထိုတံဆိပ်ခုနစ်လုံးမမြောက် ဖွင့်လှစ်ခြင်း၏ နောက်ခံတွင် တံပိုးခုနစ်လက်ကိုင်ဆောင်သော ကောင်းကင်တမန် ခုနစ်ပါးသည် မှတ်ရန် အဆင်သင့်ပြင်ဆင်ထားကပြသည်။

သတုတမတံဆိပ်ကို ဖွင့်တော်မူသောအခါ၊ ကောင်းကင်၌ နာရီဝက်ခန့် တိတ်ဆိတ်ခြင်းရှိ၏။ ထိုနောက် ဘုရားသခင်၏ရှုထောင့်၌ ရပ်နကေပြာသော ကောင်းကင်တမန်ခုနစ်ပါးကို ငါမမြင်ရ၏။ သူတို့အား တံပိုးခုနစ်လက် ပေးအပ်တော်မူ၏။ ထိုပြင် အခြားသော ကောင်းကင်တမန်တစ်ပါးသည် ရှုအေမ္မေးပေါင်းခံပုလင်းကို ကိုင်ဆောင်၍ ယဇ်ပလုလင်နားသို့ လာရပ်၏။ ထိုသူအား အမ္မေးနံ့သာများစွာ ပေးအပ်တော်မူ၏။ ထိုအမ္မေးနံ့သာတို့ကို ပလုလင်ရှု၍ရှိသော ရှုယဇ်ပလုလင်ပေါ်တွင် သန့်ရှင်းသူအပေါင်းတို့၏ ပဌနာများနှင့်အတူ ဆက်ကပ်စေခြင်းငှာ ဖြစ်၏။ ထိုကောင်းကင်တမန်၏ လက်မှ ထွက်သော အမ္မေးနံ့သာမီးခိုးသည် သန့်ရှင်းသူတို့၏ ပဌနာများနှင့်အတူ ဘုရားသခင်၏ရှုထောင့်သို့ တက်လျက်ရှိ၏။ ထိုနောက် ကောင်းကင်တမန်သည် အမ္မေးပေါင်းခံပုလင်းကို ယူ၍ ယဇ်ပလုလင်၏မီးဖွင့် ပြည့်စေပြီးလျှင် မြောက်ပြေငါသို့ ပစ်ချ၏။ ထိုအခါ အသံများ၊ မိုးချန်းသံများ၊ လျှပ်စီးများနှင့် မြေငလျင် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုနောက် တံပိုးခုနစ်လက်ကို ကိုင်ဆောင်သော ကောင်းကင်တမန်ခုနစ်ပါးသည် မှတ်ရန် ကိုယ်ကိုပြင်ဆင်ကပြ၏။ ဗျာဒိတ်ကျမ်း 8:1-6။

ယခင်ဆောင်းပါးများတွင် ကျွန်ုပ်တို့က ခွဲခြားသိမြင်ထားခဲ့သော်လည်း၊ ၎င်း၏ သီးသန့် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ရာ ဖြစ်စဉ်ကို တိတိကျကျ မဆွဲနွေးရသေးသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ရာ မညီညွတ်မှုတစ်ရပ် ရှိသည်။ ထိုမညီညွတ်မှုမှာ၊ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်အတွင်း လမ်းမှတ်များ၏ အစဉ်အဆက်တစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသော သင့်ကတေများအားလုံးသည်၊ ၎င်းတို့ကိုယ်စားပြုသော သမိုင်း၏ နိဂုံးချုပ်တွင် တစ်စုတစ်စည်းတည်း ပြန်လည် စုဝေးလာခြင်း ဖြစ်သည်။ Ezekiel အခန်း ၈ ၏ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရာ လေးမျိုးက ကိုယ်စားပြုထားသော Laodicean Adventism ၏ မျိုးဆက်လေးဆက်သည် သီးသန့် လမ်းမှတ်များကို မှတ်သားပြောခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သော်လည်း၊ ၎င်းတို့တစ်ခုစီသည် စမ်းသပ်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် တစ်သိန်းလေးသောင်းလေးထောင်တို့၏ တံဆိပ်ခတ်ခင်း သမိုင်းတွင် ပြန်လည် ဖြစ်ပေါ်ကပြန်သည်။ ဤမညီညွတ်မှုကို တံပိုးခုနစ်လုံးတွင်လည်း တွေ့ရသည်။ အကြောင်းမူကား၊ ၎င်းတို့သည် ပုဂံရောမ၊ ပုဂံရဟန်းမင်းဆိုင်ရာ ရောမနှင့် ခေတ်သစ်ရောမတို့အပေါ် ကျရောက်သော သီးသန့် တရားစီရင်ချက်များကို ကိုယ်စားပြုသော်လည်း၊ ခေတ်သစ်ရောမအပေါ် ဆောင်ရွက်တရားစီရင်ခင်းသည် မကပြီမီ ရောက်လာမည့် တနင်္ဂနွေနေ့ပေသို့ စတင်သောအခါ ၎င်းတို့အားလုံးသည် တစ်ဖန် ပြန်လည် စုဝေးလာကပြန်သည်။

တံပိုးခုနစ်လုံးသည် အတိတ်ကာလ၌ ပြည့်စုံခဲ့သော သတ်မှတ်ရက်စွဲများကို ရိုက်ပြန်လည်း၊ Sister White သည်လည်း ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၈ တွင် ပါရှိသော တံပိုးခုနစ်လုံးကို ကိုင်ဆောင်သော ကောင်းကင်တမန် ခုနစ်ပါးကို မကပြီမီ ရောက်ရှိလာမည့် တနင်္ဂနွေနေ့ပေသို့ သမိုင်းအတွင်း၌ တည်နေရာပေးထားသည်။

“ကိုယ်တော်သည် ပဉ္စမတံဆိပ်ကို ဖွင့်တော်မူသောအခါ၊ ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ကပတ်တော်ကပြောလည်းကောင်း၊ မိမိတို့ စွဲကိုင်ထားသော သက်သေခံချက်ကပြောလည်းကောင်း အသတ်ခံရသောသူတို့၏ ဝိညာဉ်များကို ယဇ်ပလုလင်အောက်၌ ငါမြင်၏။ ထိုသူတို့သည် အသံကျယ်စွာ အော်ဟစ်၍ သန့်ရှင်း၍ သစ္စာမှန်တော်မူသော အရှင်ဘုရား၊ မြေကိုပြုစေသော သူတို့အပေါ်၌ အကျွန်ုပ်တို့၏ သွေးအတွက် တရားစီရင်၍ လက်စားချတော်မူရန် မည်မျှကပြောတော်မူမည်နည်းဟု ဆိုကြ၏။ ထိုသူတစ်ဦးစီအား အဖွင့်ရုံများကို ပေးတော်မူ၏။ [သူတို့သည် စင်ကပြန်၍ သန့်ရှင်းကြောင်း ကပြောခံရကြ၏။] ထိုနောက် သူတို့ကဲ့သို့ အသတ်ခံရမည့် မိမိတို့၏ အမှတ်ထမ်းချင်းများနှင့် ညီအစ်ကိုများလည်း ပြည့်စုံမည့်တိုင်အောင်၊ သူတို့သည် အချိန်ကာလ အနည်းငယ်မျှသာ ဆက်၍ နားနေရမည်ဟု သူတို့အား မိန့်တော်မူ၏။ [ဗျာဒိတ် 6:9-11]။ ဤနေ့ရော၌ ယောဟန်ထံသို့ ဖော်ပြောပြခြင်းပင် မပြောကြားဘဲ အမှန်တကယ် ထိုအချိန်၌ ဖြစ်နေသောအရာများ မဟုတ်ဘဲ၊ နောင်အချိန်ကာလတစ်ခုတွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အရာများ ဖြစ်ကြ၏။”

“ဗျာဒိတ်ကျမ်း ၈:၁-၄ ကို ကိုးကားထားသည်။” Manuscript Releases, အတွဲ ၂၀, ၁၉၇။

ယခင်စာပိုဒ်၌ Sister White သည် ပဉ္စမတံဆိပ်၏ ဆွေးနွေးပြောဆိုချက်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို အခန်းရှစ်တွင် ကောင်းကင်တမန်ခုနစ်ပါးသည် တံပိုးမှတ်ရန် နီးကပ်လာသော ကာလနှင့် သက်ဆိုင်စေသကဲ့သို့၊ ထိုတူညီသော သရုပ်ဖော်ချက်ကိုလည်း ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်းတစ်ဆယ့်ရှစ်ရှိ အသံနှစ်သံ၏ သမိုင်းကပြော၌ တည်နေရာပေးထားသည်။

“ပဉ္စမတံဆိပ်ကို ဖွင့်သောအခါ၊ ဗျာဒိတ်တော်ကိုခံရသော ယောဟန်သည် ရှုပါရုံ၌ ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ကပတ်တော်ကပြောလည်းကောင်း၊ ယရှေခရစ်၏ သက်သေခံချက်ကပြောလည်းကောင်း အသတ်ခံရသော အဖွဲ့ကို ယဇ်ပလုလင်အောက်၌ မြင်ခဲ့သည်။ ဤနောက်တွင် ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၈ ၌ ဖော်ပြထားသော မြေကွင်းများ ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ သစ္စာရှိ၍ မှန်ကန်သောသူတို့သည် ဗာဗုလုန်မှ ထွက်လာကပြန် ခေါ်ယူခင်းခံရကြ၏။ [ဗျာဒိတ် 18:1-5,

quoted.]” Manuscript Releases, volume 20, 14.

တံပိုးခုနစ်လုံးသည် ဘုရားသခင်၏ တရားစီရင်ခွင့်ကို သာသနာမဲ့ ရောမ၊ ပုပ်ရဟန်းမင်းအုပ်ချုပ်သော ရောမနှင့် ခေတ်သစ် ရောမ၏ သမိုင်းတွင် ကိုယ်စားပြုပေးသောကြောင့်၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့၏ သမိုင်းနှင့် မကဏ္ဍမီ ပေါ်ပေါက်လာမည့် တနင်္ဂနွေနေ့ ၂၀၃၅ ခုနှစ်၊ ဒုတိယအသံတွင်လည်း ကိုယ်စားပြုပေးသောကြောင့်၊ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၈ ၏ ပထမခြောက်ပိုဒ်ကို ဆွေးနွေးပြီးနောက်၊ ယူရီယာ စမစ်သည် ပထမတံပိုးလေးလုံး၏ သမိုင်းဆိုင်ရာ ပညာစုံခြင်းများကို တင်ပြတင်သည်။

“ဤနေရာတွင် ခုနစ်လုံးသော တံပိုးများ၏ အကျဉ်းချုပ်အရာကို ပြန်လည်ဆက်လက်တင်ပြထားပြီး ဤအခန်း၏ ကျန်ပိုင်းတစ်လျှောက်လုံးနှင့် အခန်း ၉ တစ်ခန်းလုံးကို ဖော်ပြထားသည်။ ကောင်းကင်တမန် ခုနစ်ပါးသည် တံပိုးမှတ်ရန် မိမိတို့ကိုယ်ကို ပြင်ဆင်ကပြသည်။ ထိုသူတို့၏ တံပိုးမှတ်ခြင်းသည် ဒီယလေ ၂ နှင့် ၇ ၏ ပရောဖက်ပျံချက်ကို ဖြည့်စွက်သောအရာအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာပြီး ရောမအင်ပါယာဟောင်းသည် ၎င်း၏ အစိတ်အပိုင်း ဆယ်ပိုင်းသို့ ပိုကြွေခွဲထွက်ခြင်းမှ စတင်ကာ၊ ယင်းအကျဉ်းကို ပထမတံပိုး လေးလုံးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဖော်ပြချက်တစ်ရပ်ကို တွေ့ရသည်။” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 477.

စမစ်က ပထမ တံပိုးလေးပါးသည် ဘုရားသခင်၏ တရားစီရင်ခွင့်များဖြစ်ပြီး အယူဝါဒမဲ့ ရောမအပေါ် ကျရောက်ခဲ့သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ သူသည် ပထမတံပိုး၏ ပရောဖက်ပျံချိုင်ရာ လက္ခဏာများကို ဖော်ပြထားသော အခန်းငယ် ၇ ကို ကိုးကားပြီးနောက်၊ ၎င်း၏ သမိုင်းဆိုင်ရာ ပညာစုံခြင်းကိုလည်း ဖော်ထုတ်ပြထားသည်။

အနောက်ရောမသည် ၎င်း၏ ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းသည့် လမ်းကြောင်းပေါ်တွင် ကြံ့ကြံ့ရသော ပထမဆုံးသော နာကျင်ပြင်းထန်၍ လေးလံသော တရားစီရင်ခွင့်မှာ၊ နောက်ပိုင်း ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှုများအတွက် လမ်းဖွင့်ပေးခဲ့သော အယ်လာရစ် ဦးဆောင်သည့် ဂရိတ်လူမျိုးတို့နှင့် ဖြစ်ပွားသော စစ်ပင် ဖြစ်သည်။ ရောမဘုရင်မင်းမကြာ သီအိုဒိုစီယု၏ ကွယ်လွန်မှုသည် ခရစ်နှစ် ၃၉၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဆောင်းရာသီ မကုန်မီတွင်ပင် အယ်လာရစ် ဦးဆောင်သော ဂရိတ်လူမျိုးတို့သည် အင်ပါယာကို ဆန့်ကျင်၍ လက်နက်ကိုင်ထက်ကြွားကပြသည်။

Alaric ၏ ပထမအကျိမ် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှုသည် Thracel Macedonia Attica နှင့် Peloponnesus တို့ကို ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သော်လည်း ရောမမြို့ပြ၏ မရောက်ရှိခဲ့ပေ။ သို့ရာတွင် သူ၏ ဒုတိယအကျိမ် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှု၌ Gothic အကျိမ်အကဲသည် Alps နှင့် Apennines တောင်တန်းများကို ဖြတ်ကျော်၍ မကဏ္ဍမီ ရှိုင်းစိုင်းသော လူမျိုးခွဲတို့၏ ဒေါသအမျက်၏ သားကောင်ဖြစ်သွားမည့် “ထာဝရမြို့ပြ” ၏ နံရံများရှုသို့ ပေါ်လာခဲ့သည်။

“ပထမတံပိုးမပြင်သံ၏ ဖြစ်ပေါ်ရာအချိန်နှင့် သက်ဆိုင်ရာနေရာသည် စတုတုထရာစအဆုံးပိုင်းနှင့် ထိုနောက်ကာလများတွင် ရှိပြီး ထိုအရာသည် ဂရိတ်လူမျိုးတို့၏ လက်အောက်၌ ရောမအင်ပါယာကို ဖျက်ဆီးသည့် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှုများကို ရည်ညွှန်းသည်။” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 478.

စမစ်သည် ပထမတံပိုးဖြစ် ကိုယ်စားပြုထားသော ဘုရားသခင်၏ တရားစီရင်ခွင့်ကို သာသနာဟောင်း ရောမအပေါ် ကျရောက်စေသည့် သင့်ကတောအဖြစ် အလာရစ်ကို သတ်မှတ်သည်။ တံပိုးတစ်ခုစီတိုင်းတွင် ထိုတံပိုးကို ကိုယ်စားပြုသော သမိုင်းပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ရှိပြီး အလာရစ်သည် စတုတုထရာစအဆုံးမှ စတင်သော ပထမတံပိုး၏ ရောက်ရှိလာခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။ မီလာသည် တနင်္ဂနွေနေ့ ထိန်းသိမ်းသူဖြစ်သောကြောင့်၊ ဤတံပိုးသည် တနင်္ဂနွေနေ့ အတင်းအကျပ်လိုက်နာစေခြင်းကြောင့် ရောမအပေါ် ကျရောက်လာသည်ကို သူ မမြင်နိုင်ခဲ့ပေ။

စမစ်လည်း ဤအချက်ကို လွဲချော်ခဲ့သော်လည်း၊ စမစ်က ပထမဆုံး အတင်းအကျပ်ပဋိညာဉ်သော တစ်ဂန္ဓနေ့ပဒေကို ခရစ်တော်နှစ် ၃၂၁ ခုနှစ်တွင် ကွန်စတန်တိုင်းက စတင်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို သိရှိခဲ့သည်။ တစ်ဂန္ဓနေ့ အတင်းအကျပ်လိုက်နာခြင်းနှင့် ဆက်နွယ်သော ပရောဖက်ပျက်ဆိုင်ရာ အခြေခံနိယာမသည် အမြဲတစေ တူညီလျက်ရှိသည်။ အကဲဖြတ်မှုမှာ ဘုရားသခင်သည် ဘယ်သောအခါမျှ မပေးခြင်းလဲတော်မူသဖြင့်၊ ထိုနိယာမမှာ “နိုင်ငံတော်အဆင့်ရှိ သစ္စာဖောက်ဖျက်မှုနောက်တွင် နိုင်ငံတော်ပျက်စီးခြင်း လိုက်ပါလာသည်” ဟူသောအရာဖြစ်သည်။ အလာရစ်သည် ကွန်စတန်တိုင်းက ပထမဆုံး တစ်ဂန္ဓနေ့ပဒေကို ချမှတ်ခဲ့သော ကာလတိုင်အတွင်းပင် စတင်ခဲ့သည့် နိုင်ငံတော်ပျက်စီးခြင်း၏ အစကို ကိုယ်စားပြုသည်။

စမစ်သည် ဒုတိယတံပိုးကို ဖော်ထုတ်ပြသသော အခန်းငယ် ၈ ကို ကိုးကား၍ ဆက်လက်ဖော်ပြပြီး၊ ထိုနောက် မိမိ၏ရှင်းလင်းချက်ကို ဆက်လက်တင်ပြသည်။

“ကွန်စတန်တိုင်းနောက်ပိုင်း၌ ရောမအင်ပါယာသည် အပိုင်းသုံးပိုင်းသို့ ခွဲဝေခံရလေ၏။ ထိုကမ္ဘာ၌ ဒဏ်ခတ်ခြင်းအောက်တွင်ရှိသော အင်ပါယာ၏ သုံးပုံတစ်ပုံကို ရှည်ညွှန်းလျက် ‘လူတို၏ သုံးပုံတစ်ပုံ’ စသည်ဖြင့် မကပြာဏ ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ ရောမနိုင်ငံတော်ကို ခွဲဝေခြင်းသည် ကွန်စတန်တိုင်းသဆုံးချိန်၌ သူ၏သားသုံးဦးဖြစ်သော ကွန်စတန်တီယုစ်၊ ကွန်စတန်တိုင်း ဒုတိယ၊ နှင့် ကွန်စတန်တီ တို့အကြား ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကွန်စတန်တီယုစ်သည် အရှေ့ပိုင်းကို ပိုင်ဆိုင်၍ အင်ပါယာ၏ မျှတစွာဖြစ်သော ကွန်စတန်တီယုစ်ပယ်၌ နန်းစိုက်လေ၏။ ကွန်စတန်တိုင်း ဒုတိယသည် ဗီထြိုန၊ ဂခါလ်၊ နှင့် စပိန်ကို အုပ်စိုးခဲ့၏။ ကွန်စတန်တီယုစ်သည် အီလီရီယ၊ အာဖရိက၊ နှင့် အီတလီကို အုပ်စိုးခဲ့၏။ (Sabine’s Ecclesiastical History, p. 155 ကိုကည့်ပါ။) ဤအများသိသော သမိုင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ Albert Barnes ၏ Rev.12:4 အပေါ် မှတ်ချက်များတွင် ကိုးကားထားသကဲ့သို့ Elliott က ဤသို့ဆိုသည်— ‘ရောမအင်ပါယာသည် အရှေ့ပိုင်းနှင့် အနောက်ပိုင်း ဟူသော အပိုင်းနှစ်ပိုင်းအဖြစ် အမြဲတမ်း မခွဲဝေမီက အနည်းဆုံး နှစ်ကျမြောက်တိုင် အင်ပါယာကို အပိုင်းသုံးပိုင်း ခွဲဝေခဲ့ခြင်းရှိသည်။ ပထမအကြိမ်သည် A.D. 311 ၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး၊ ထိုအချိန်တွင် ၎င်းကို Constantine, Licinius, and Maximin တို့အကြား ခွဲဝေခဲ့ကြသည်။ အခြားတစ်ကြိမ်မှာ A.D. 337 ၌ ကွန်စတန်တိုင်းသဆုံးသောအခါ Constans and Constantius တို့အကြား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 480.

စမစ်က ကိုးကားထားသော သမိုင်းမှတ်တမ်းရေးသူများက ရည်ညွှန်းထားသည့် ရောမနိုင်ငံသည် အစိတ်အပိုင်းသုံးပိုင်းအဖြစ် ခွဲခြားခံခဲ့ရသည့် သမိုင်းဆိုင်ရာ ဖြစ်ရပ်နှင့်၊ ထိုပင် အစိတ်အပိုင်းနှစ်ပိုင်းအဖြစ်လည်း ခွဲခြားခံခဲ့ရသည့် ဖြစ်ရပ်တို့သည်၊ ခတ်သစ်ရောမ၏ သုံးမျိုးစုစည်းညီညွတ်မှုကို သတ်မှတ်ဖော်ပြသော ရောမ၏ အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်ကြပြီး၊ ထိုညီညွတ်မှုသည် အသင်းတော်နှင့် နိုင်ငံတော် ပေါင်းစည်းမှုကို ကိုယ်စားပြုသည့် နှစ်ပိုင်းခွဲထားသော ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံတစ်ရပ်ကို ဖြစ်စေသည်။ စမစ်က ဆက်လက်ရေးသားသည့်အခါ၊ သူသည် ဒုတိယတံပိုးနှင့် ဆက်နွယ်သော သမိုင်းဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုနောက် ဖော်ထုတ်ညွှန်ပြသည်။

“ဒုတိယတံပိုးမှတ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော သရုပ်ပြသမိုင်းသည် ထင်ရှားစွာပင် ကမ္ဘာ့မက်ဖွယ်ကောင်းသော ဂင်ဆရေစ်(Genseric) က အာဖရိကကို ကျူးကျော်၍ သိမ်းပိုက်ခြင်းနှင့်၊ ထိုနောက် အီတလီကို သိမ်းပိုက်ခြင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ သူ၏ အောင်ပွဲများသည် အများအားဖြင့် ပင်လယ်ရေကေခြင်းဆိုင်ရာဖြစ်ခဲ့ကြပြီး၊ သူ၏ အောင်မြင်ခြင်းများမှာ “မီးလောင်နေသော တောင်ကြီးတစ်လုံးကဲ့သို့ ပင်လယ်ထဲသို့ ပစ်ချခံရသည်” ဟူသကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရတေပီအချင်းချင်း တိုက်ခိုက်ထိပ်တိုက်တွဲဆုံခြင်းနှင့်၊ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းများပေါ်၌ စစ်ပွဲကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော အထွေထွေဖျက်ဆီးပျက်စီးမှုကို ဤထက်ကောင်းစွာ၊ သို့မဟုတ် ဤလောက်တောင် ထင်ဟပ်ဖော်ပြနိုင်မည့် ပုံရိပ်သည် အဘယ်ရှိနိုင်မည်နည်း။ ဤတံပိုးကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရာတွင်၊ ကုန်သွယ်ရေးလောကအပေါ်

အထူးသက်ရောက်မှုရှိမည့် အဖေဖြစ်အပျက်အချို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရှာဖွေရမည်။ အသုံးပြုထားသော သင့်ကတေသည် လှုပ်ရှားမှုနှင့် ဆူပူအံ့ကျွမ်းကို ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်ကြည့်စေသည်။ ပငြိုးထန်သော ပင်လယ်ရေကေခြင်းစစ်ပွဲတစ်ခုတစ်ပါး အခြားမည်သည့်အရာမျှ ဤပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပည့်စုံစေနိုင်မည် မဟုတ်။ ပထမတံပိုးလေးလုံး၏ အသံထွက်ခြင်းသည် ရောမအင်ပါယာ၏ ကျဆုံးခြင်းသို့ အထောက်အကူပုဂ္ဂိုလ်က ထင်ရှားထူးခြားသည့် အဖေဖြစ်အပျက်လေးရပ်နှင့် သက်ဆိုင်ပြီး ပထမတံပိုးသည် အလာရစ်(Alaric) အောက်ရှိ ဂေါ်သ်လူမျိုးတို့၏ ဖျက်ဆီးခြင်းများကို ရည်ညွှန်းသည်ဆိုလျှင်၊ ဤနရော့ဗ်လည်း ရောမအာဏာကို လုပ်ခတ်စေ၍ ၎င်း၏ ကျဆုံးခြင်းသို့ ဦးတည်စေခဲ့သော နောက်တစ်ကိမြဲ ဆက်တိုက်ဖွဲ့ပေါ်လာသည့် ကျူးကျော်မှုကို သဘာဝကျစွာ ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ကြည့်ရမည်။ နောက်ထပ် ကြီးမားသော ကျူးကျော်မှုမှာ ဗန်ဒယ်လူမျိုးတို့၏ ခေါင်းဆောင်အဖေဖြစ် “ကဲဇာကမက်ဖွယ်ကောင်းသော ဂင်ဆရစ်” ၏ ကျူးကျော်မှုဖြစ်သည်။ သူ၏ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုကာလသည် အဒီ ၄၅၈-၄၆၈ အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဤကြီးမားသော ဗန်ဒယ်ခေါင်းဆောင်၏ အခြေစိုက်ရာမှာ အာဖရိကတွင် ရှိခဲ့သည်။...

“ရောမ၏ ပိုလ်ပျက်စီးခြင်းတွင် ဤရဲတင်းသော ပင်လယ်စားပခြင်းဆောင်က ထမ်းဆောင်ခဲ့သော အရေးပါသည့် အခန်းကဏ္ဍနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မစုစတာ ဂစ်ဘန်က အဓိပ္ပာယ်နက်ရှိုင်းသော ဤစကားကို အသုံးပြုသည်။ ‘ရောမအင်ပါယာ၏ ဖျက်ဆီးပျက်စီးခြင်း၌ Genseric ဟူသော အမည်သည် Alaric နှင့် Attila ဟူသော အမည်များနှင့် တန်းတူအဆင့်ကို ရထိုက်သော အမည်ဖြစ်သည်။’” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 481, 484.

ပထမတံပိုးသုံးလုံး၏ သမိုင်းဆိုင်ရာ သင့်ကတေများကို ထောက်ပံ့သော သမိုင်းပညာရှင် Gibbon ကို ကိုးကားစေ၍ Smith သည် Genseric ကို ဒုတိယတံပိုးဖြစ်ကြောင်း သတ်မှတ်ဖော်ပြပြီးနောက်၊ Genseric သည် “Alaric နှင့် Attila တို့နှင့် တန်းတူအဆင့်အတန်းကို ခံယူထိုက်သည်” ဟု ဆိုခဲ့သည်။ Alaric သည် ပထမတံပိုးဖြစ်ပြီး Genseric သည် ဒုတိယတံပိုးဖြစ်ကာ Hun လူမျိုး Attila သည် အခန်းငယ် ၁၀ ၌ ကိုင်တွယ်ဖော်ပြထားသော တတိယတံပိုးဖြစ်သည်။ Smith က Genseric ဖြစ် ကိုယ်စားပြုထားသော ဒုတိယတံပိုးသည် “428-468” ၏ သမိုင်းကို ကိုယ်စားပြုကြောင်း ထောက်ပံ့သည်။ ထို့နောက် Smith သည် တတိယတံပိုးကို သတ်မှတ်ဖော်ပြသော အခန်းငယ် ၁၀ ကို ကိုးကားပြီး မိမိ၏ ဇာတ်ကဏ္ဍကို ဆက်လက်ဖော်ပြသည်။

ဤကျမ်းပိုဒ်ကို အနက်ဖော်ခြင်းနှင့် လက်တွဲအသုံးချခြင်း၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရောမအင်ပါယာ၏ အခြေပျက်ပျက်စီးမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည့် တတိယမကြောက် အရေးကြီးဖြစ်ရပ်သို့ ခေါ်ဆောင်ခံရကပြည်။ ထိုပင် ဤတတိယတံပိုး၏ သမိုင်းဆိုင်ရာ ပည့်စုံအကောင်အထည်ဖော်မှုကို ရှာဖွေရာ၌ ဒေါက်တာ Albert Barnes ၏ မှတ်ချက်များမှ ကောက်နုတ်ချက် အနည်းငယ်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးဇူးတင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤကျမ်းချက်ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရာ၌ ဤမှတ်ချက်ရေးသူ ပြောသကဲ့သို့ “တောက်လောင်နေသော မိုးကပြည်တစ်စင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်မည့် မင်းခေါင် သို့မဟုတ် စစ်သူရဲတစ်ဦး ရှိရမည်ဖြစ်သည်။ သူ၏ လမ်းကခြားသည် ထူးခြားစွာ တောက်ပလိမ့်မည်။ သူသည် တောက်လောင်သော ကပြည်တစ်စင်းကဲ့သို့ ရုတ်တရက် ပေါ်ထွန်းလာပြီး ထိုနောက် ရေထဲ၌ အလင်းငြိမ်းသွားသော ကပြည်တစ်စင်းကဲ့သို့ ပျောက်ကွယ်သွားလိမ့်မည်။”— Revelation 8 အပေါ် မှတ်ချက်များ။

“ဤတံပိုးသည် ရောမအာဏာကို ဆန်ကျင်၍ အတုတီလာက မိမိ၏ ဟုန်လူမျိုးအုပ်စုကို ပြုစုခြင်းကို ဦးဆောင်ကာ ဆင်နွဲ့ခဲ့သော ပိုလ်ပျက်ဖျက်ဆီးစေသည့် စစ်ပွဲများနှင့် ရက်စက်ကြီးကြပ်သော ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှုများကို ရည်ညွှန်းသည်ဟု ဤနရော့ဗ် အခြေပုဂ္ဂိုလ် ဆိုထားသည်။....”

“ထိုကပြည်၏အမည်ကို ပိုးပင်ဟု ခေါ်ကခြား [ခါးသီးသော အကျိုးဆက်များကို ညွှန်ဆိုလျက်]၊’ ဤစကားများသည်—ကျွန်ုပ်တို့၏ဘာသာပြန်၌ရှိသော သတ်ပုံအမှတ်အသားကပင် ဖော်ပြသကဲ့သို့—ရေပိုဒ်နှင့် ပိုမိုနီးကပ်စွာ ဆက်နွယ်နေသောဖြင့် Attila ၏ စရိုက်လက္ခဏာ၊

သူကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေ ကိရိယာတစ်ရပ်အဖြစ် ဖြစ်စေ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သော ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ ထို့ပြင် သူ၏အမည်က လုံ့ဆော်ပေးခဲ့သော ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်မှုတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်တွင် ခဏတာ ပြန်လည်သတိရစေသည်။

“လုံးဝ အမည်ဖြင့်သတ်သင်ခြင်းနှင့် ဖျက်ပယ်ပစ်ခြင်း’ ဟူသော စကားလုံးများသည် သူက ကျရောက်စေခဲ့သော ဘေးဒုက္ခများကို အကောင်းဆုံး ဖော်ပြနိုင်သော အသုံးအနှုန်းများဖြစ်သည်။” သူသည် မိမိကိုယ်ကို “ဘုရားသခင်၏ ဒဏ်ကြိမ်” ဟု ခေါ်ဆိုခဲ့သည်။ Uriah Smith, Daniel and Revelation, 484, 487.

ဟွန်လူမျိုး အတုတိလာအားဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော တတိယတံပိုး၏ သမိုင်းကာလသည် ခရစ်နှစ် ၄၄၁ ခုနှစ်မှ သူ့သေဆုံးသော ခရစ်နှစ် ၄၅၃ ခုနှစ်အထိ ဖြစ်သည်။ ထိုနောက် စမစ်သည် တစ်ဆယ့်နှစ်မမြောက်ကျမ်းပိုဒ်ကို ကိုးကားပြီး ထိုကျမ်းပိုဒ်၌ စတုတုထတံပိုးကို ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ ရိုင်းစိုင်းသော ဘုရင် အိုဒိုအကောအားလည်း ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသည်။ အနောက်ရောမ၏ သုံးမျိုးဆိုင်ရာ သင့်ကတေပုဖြတ်ပြုမှုကို နှစ်၊ လနှင့် ကပြားများအားဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသည်။ သူသည် ထိုသင့်ကတေသုံးရပ်ကို “နှစ်၊ လနှင့် ကပြားများ—အကခြင်းမူကား ဤနေရာတွင် ၎င်းတို့ကို သင့်ကတေများအဖြစ် အသုံးပြုထားသည်မှာ သံသယမရှိ—ရောမအုပ်ချုပ်ရေး၏ ကြီးမားသော အလင်းပေးအဖွဲ့များ၊ ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်း၏ ဧကရာဇ်များ၊ အထက်လွတ်တော်အမတ်များနှင့် ကောင်စယ်များကို ထင်ရှားစွာ ရည်ညွှန်းသည်” ဟု သတ်မှတ်ဖော်ပြသည်။ ဘီရော့ နယူတန်က “အနောက်ရောမ၏ နောက်ဆုံး ဧကရာဇ်မှာ ရှိမူလဖြစ်ပြီး သူကို ကဲ့ရဲ့အမည်ဖြင့် ဩဂတ်စတုလုစ်၊ သို့မဟုတ် ‘သေးငယ်သော ဩဂတ်စတုစ်’ ဟု ခေါ်ခဲ့ကြသည်” ဟု မှတ်ချက်ပြုထားသည်။ အနောက်ရောမသည် ခရစ်နှစ် ၄၇၆ ခုနှစ်တွင် ပျက်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ရောမ၏ နှစ်အလင်းသည် ငါမြီးသွားခဲ့သော်ငြား ၎င်းနှင့် ဆက်စပ်သော အလင်းငယ်များမှာ အထက်လွတ်တော်နှင့် ကောင်စယ်များ ဆက်လက်တည်ရှိနေသရွေ့ မီးခိုးမီးမိုန်ကဲ့သို့ တောက်ပလျက် ရှိနေခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပြည်တွင်းဆုတ်ယုတ်မှုများနှင့် နိုင်ငံရေးကံကမြဲမာ ပြောင်းလဲမှုများ အများအပြားကြားမှ နောက်ဆုံးတွင် ခရစ်နှစ် ၅၆၆ ခုနှစ်၌ ရှေးဟောင်းအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တစ်ရပ်လုံးသည် ဖျက်ဆီးပယ်ရှားခံရပြီး ရောမမျှော်တိုင်လည်း ကမ္ဘာ၏ အင်ပါယာမယ်တော်အဖြစ်မှ ရာဇဝင်နာ၏ အက်ဇာဒ်ထံ အခွန်ပေးရသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ဒူကဒေမ်တစ်ခုအဖြစ်သို့ လျှော့ချခံရလေသည်။” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 487.

ဤနေရာ၌ ခေတ်သစ် ရောမ၏ သုံးမျိုးဆိုင်ရာ ပေါင်းစည်းမှုကို ကြိုတင်ရိပ်မိစေသော ရောမ၏ သုံးပိုင်းခွဲခြားမှုအတွက် နောက်ထပ် သက်သေအထောက်အထားတစ်ရပ်ကို တွေ့ရသည်။ အရှေ့ ရောမနှင့် ဧကရာဇ် ကုန်စတန်တိုင်၏ အမှု၌ သုံးပိုင်းခွဲခြားမှုကို သူ၏ သားသုံးဦးအားဖြင့် ကိုယ်စားပြုပေးခြင်းလည်း၊ အနောက် ရောမ၏ အမှု၌ အစိုးရပုံသဏ္ဍာန် သုံးမျိုးအားဖြင့် ကိုယ်စားပြုပေးခြင်းလည်း၊ ထိုနောက် Smith သည် နှစ်၊ လ၊ ကပြားတို့သည် အနောက် ရောမကို ဖြိုခွဲသည့် သတ်မှတ်ထားသော အစီအစဉ်တစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုကြောင်း ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်သည်။ သူသည် နောက်ဆုံး တံပိုးသုံးလုံးအကခြင်းကို အောက်ပါအတိုင်း မိတ်ဆက်ဖော်ပြခြင်းဖြင့် မိမိ၏ ဇာတ်ကခြင်းကို နိဂုံးချုပ်သည်။

ဤတစ်ရိုင်းလူမျိုးတို့၏ ပထမဆုံးကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှုများကပြော အင်ပါယာအပေါ်သို့ ကျရောက်လာခဲ့သော ဘေးအန္တရာယ်များသည် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော်လည်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် လာမည့် ဘေးဒုက္ခများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အတော်ပင် ပေါ့ပါးသေးသည်။ ယင်းတို့သည် မကပြီမီ ရောမလောကအပေါ်သို့ ကျဆင်းလိမ့်မည့် ရလေ့မိမိမီးကြီးတိုင်မီ မိုးရေချွန်အစများကဲ့သို့သာ ဖြစ်သည်။ ကျန်ရှိသေးသော တံပိုးသုံးလုံးသည် အောက်ပါကျမ်းပိုဒ်များတွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ ဆင်းရဲဝဒေနာ၏ မိုးတိမ်အုပ်မိုးမှအောက်တွင်

ရှိနေကေပြည်။

“အခန်းငယ် ၁၃။ ထိုနောက် ငါသည် ကြည့်မငြိ၍၊ ကောင်းကင်အလယ်တွင် ပျံသန်းလျက်ရှိသော ကောင်းကင်တမန်တစ်ပါးကို မြင်၏။ သူသည် အသံကြီးသောအသံဖြင့်၊ ‘မကြီးပေါ့ဘဲ နထိုင်သောသူတို့အပေါ် အမင်းဂလာ၊ အမင်းဂလာ၊ အမင်းဂလာ ဖြစ်စေ။ အကကြောင်းမူကား၊ တံပိုးမမှတ်ရသေးသော ကောင်းကင်တမန်သုံးပါး၏ အခင်းတံပိုးသံများကကြောင့် ဖြစ်၏’ ဟု ဆိုလေ၏။”

“ဤကောင်းကင်တမန်သည် ခရာခနစ်လက်ကို မှတ်သော ကောင်းကင်တမန်များ၏ အစဉ်အဆက်တွင် ပါဝင်သူတစ်ပါး မဟုတ်ဘဲ၊ ကျန်ရှိသော ခရာသုံးလက်သည် ၎င်းတို့၏ အသံမပြည့်မီအောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ပို၍ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာသော အဖျက်အပျက်များကကြောင့် အမင်းဂလာခရာများ ဖြစ်ကြောင်းကိုသာ ကြည့်သူတစ်ပါး ဖြစ်သည်။ ထိုကကြောင့် နောက်တစ်လက်၊ သို့မဟုတ် ပဉ္စမခရာသည် ပထမအမင်းဂလာ ဖြစ်၏။ ဆဋ္ဌမခရာသည် ဒုတိယအမင်းဂလာ ဖြစ်၏။ ထိုနောက် ခရာခနစ်လက် အစဉ်အဆက်၌ နောက်ဆုံးသော သတုတမခရာသည် တတိယအမင်းဂလာ ဖြစ်၏။” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 493.

နောက်ဆောင်းပါးတွင် တံပိုးသုံးလုံး၏ ဘေးဒဏ်များကို ဆက်လက်ဖော်ပြသည်။

“အင်ပါယာရောမ၏ ပျက်စီးကျဆုံးချိန်၌ ကျရောက်သော ဘေးဒဏ်များကို ရောမမြို့၌ ဧကရာဇ်မရှိ၊ ကောင်စူးလ်မရှိ၊ အထက်လွတ်တစ်မရှိတော့သည်အထိ နောက်ဆုံးအရာတိုင်အောင် ဖော်ပြထားခဲ့သည်။ ‘ရာဇင်နာ၏ Exarchs တို့အောက်တွင် ရောမသည် ဒုတိယအဆင့်သို့ လျှော့ချခံရလေသည်။’ နှစ်၏ သုံးပုံတစ်ပုံ၊ လ၏ သုံးပုံတစ်ပုံ၊ ကပြီတို့၏ သုံးပုံတစ်ပုံတို့သည် ထိုခိုက်ခံရကကြောင့်၊ စီဇာတို့၏ အနွယ်သည် အနောက်ဘက် ဧကရာဇ်တို့နှင့်အတူ မျိုးဆက်ပြတ်သွားသည် မဟုတ်။ ရောမသည် မကျဆုံးမီကပင် အင်ပါယာအာဏာ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုသာ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်။ ကွန်စတန်တီနိုပယ်သည် ကမ္ဘာ့အင်ပါယာကို ၎င်းနှင့်အတူ ခွဲဝေထိန်းသိမ်းခဲ့သည်။ ထိုပင် Constantine က အင်ပါယာ၏ ထိုင်ခုံတော်ကို ပထမဆုံး ရှေ့ပြောင်းပြီးနောက်တွင်ပင်၊ ၎င်းမြို့၏ ဧကရာဇ်သည် ရောမ၏ ဧကရာဇ်ကို မိမိခန့်အပ်ထားသော ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ဒုတိယအာဏာပိုင်အဖြစ် မကပြုစေ ထားရှိခဲ့သောကြောင့်၊ Goths တို့လည်းကောင်း၊ Vandals တို့လည်းကောင်း ထိုအင်ပါယာမြို့ပြတော်ဖြစ်ဆဲ မျို့ကို အုပ်စိုးမထားကချေ။ ထိုကကြောင့် ကွန်စတန်တီနိုပယ်၏ ကံမြေမှာသည် အခင်းခတ်ကာလများအတွက် ထားရှိခြင်းခံရပြီး၊ အခင်း တံပိုးများအားဖြင့် ကြည့်ခြင်းခံရလေသည်။ နေ၊ လ၊ ကပြီတို့အနက် ယခုအချိန်အထိ သုံးပုံတစ်ပုံသာ ထိုခိုက်ခံရသေး၏။”

“စတုတုထတံပိုး၏ အဆုံးသတ်စကားများသည် အနောက်တိုင်းအင်ပါယာ၏ အနာဂတ်ပန်လည်ထူထောင်ခြင်းကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြသည်။ ‘နင့်သည် ထိုအရာ၏ သုံးပုံတစ်ပုံအတွက် မထွန်းလင်း၊ ညလည်း ထိုနည်းတူပင်ဖြစ်၏။’ အရပ်ဘက်အာဏာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရောမသည် ရာဇင်နာ၏ လက်အောက်ခံဖြစ်လာခဲ့ပြီး၊ အီတလီသည် အရှေ့အင်ပါယာ၏ သိမ်းပိုက်ခံရသောမြေဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် အခင်းသော ပရောဖက်ပျောက်များနှင့် ပိုမိုသင့်လျော်စွာ ဆက်စပ်သည့်အရာအဖြစ်၊ ရုပ်ပုံကိုးကွယ်မှုအား ကာကွယ်ထောက်ခံခြင်းကကြောင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းနှင့် ဧကရာဇ်တို့၏ ဝိညာဉ်ရေးနှင့် လက်အာဏာများကို အကမ်းဖက်ထိပ်တိုက်တွေ့ဆုံစေခဲ့သည်။ ထိုပင် ဘုရားကျောင်းများအပေါ်ရှိ အာဏာအလုံးစုံကို ပုပ်ရဟန်းမင်းအား အပ်နှင်းခြင်းအားဖြင့်၊ ဂျာနီစတီနိုယန်သည် နောက်ပိုင်းတွင် ဘုရင်များကို ခန့်အပ်ဖန်တီးနိုင်သော အာဏာကို ဆောင်ယူလာသော ပုပ်ရဟန်းမင်း၏ အထွတ်အထိပ်အာဏာ မျှင့်တင်တိုးပွားရေးအတွက် ကူညီထောက်မည့် လက်ကို ထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ သခင်ဘုရားနှစ် 800 တွင် ပုပ်ရဟန်းမင်းသည် ချားလ်မိန်းအား ‘ရောမလူမျိုးတို့၏ ဧကရာဇ်’ ဟူသော

ဘွဲ့အမည်ကို အပ်နှင်းခဲ့သည်။”—Keith. ထိုဘွဲ့အမည်ကို နောက်တစ်ဖန် ပြင်သစ်ဘုရင်ထံမှ
ဂျာမနီဘုရင်ထံသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဧကရာဇ် ဖရန်စစ် ဒုတိယအားဖြင့်
ဤစိတ်ကူးယဉ်စည်းမှုကိုပင် 1806 ခုနှစ်၊ ဩဂုတ် 6 ရက်နေ့တွင် နောက်ဆုံးနှင့် အပြီးအပိုင်
စွန့်လွှတ်ခဲ့သည်။” A. T. Jones, *The Great Nations of Today*, 54.